

SLOVENŠČINA, 6. razred (Grahovo), 3. teden (30. 3.–3. 4.)

POZDRAVLJENI, UČENCI IN UČENKE!

Za nami je že tretji teden učenja na domu. Zdaj ste se verjetno že kar privadili na nenavadne okoliščine, smo pa prepričane, da že malo pogrešate šolske klopi. Za zdaj bomo morali naprej po takšnem razporedu:

1. Začeli boste spoznavati ново besedilno vrsto – opis kraja. Delo bo potekalo v DZ. Delo v zvezi s tem bomo nadaljevali tudi v naslednjem tednu, saj vas na koncu čaka tudi preverjanje. Za obliko le-tega se bomo še dogovorili.

2. Spoznali boste tudi besedno vrsto – števniki, kar pa ne bo povsem na novo, saj pravila zapisovanja poznate že iz matematike in prejšnjega razreda. Najprej boste snov ponovili in dopolnili s pomočjo delovnega lista v priponki. Besedilo prepišite v zvezek, lahko pa tudi natisnete in prilepite. Zatam pa se lotite reševanja nalog v 2. DZ – od str. 100 do 106.

3. Ko boste rešili naloge v zvezi s števniki v DZ, pa za dodaten izziv izpolnite še kviz na: <https://b.socrative.com/login/student/> Ime za »Room name« je: **ALENKA2343**. **Pomembno je, da kviz rešujete natančno in samostojno, saj bomo le tako dobili realno povratno informacijo o vašem znanju.**

Navodila za reševanje kviza:

Odpri spodnji elektronski naslov:

<https://b.socrative.com/student/#name>

- Vpiši »**ROOM NAME**«: ALENKA2343
Klikni »**JOIN**«
- Vpiši svoje ime in razred (npr. Mojca, 8. G). Če imaš sošolca z istim imenom, vpiši še začetne črke priimka.
- Klikni »**DONE**«.
- Rešuj kviz. Vsakokrat označi ali vpiši pravilno rešitev in klikni »**SUBMIT ANSWER**«. Potem ko vidiš, ali si nalogo rešil pravilno ali ne, klikni »**OK**« in rešuj naprej.
- Ko končaš kviz, klikneš »**MENU**« (desno zgoraj) in »**LOG OUT**«.

Želimo vam uspešno delo.

učiteljice slovenščine

I. TEMA:

OPIS KRAJA

1. V zvezek napiši naslov Opis kraja.
2. Razmisli, kako bi ti opisal svoj kraj prijatelju, ki živi na Štajerskem in s katerim sta se spoznala na morju. V zvezek zapiši 5–10 povedi predstavitve svojega kraja.
3. Da boš videl, kako pa izgleda »uradna predstavitev« nekega kraja, pa si preberi opis Brezovice pri Ljubljani na str. 41 v 2. DZ.
4. Od str. 41 do 42 reši naloge, ki se navezujejo na opis Brezovice pri Ljubljani.
5. Reši 7. nalogo na str. 43. Rešen okvirček ti pove, kaj torej napišemo v takšni vrsti besedila. Prepiši ga v zvezek.

Ko opisujemo kraj, povemo ali napišemo:

- kje leži,
- iz katerih delov (zaselkov, predelov) je,
- koliko prebivalcev živi v njem,
- s čim se ukvarjajo njegovi prebivalci,
- katere javne ustanove so v njem in katere so njegove znamenitosti.

6. Prijava na spletni portal www.iRokus.si, ki je brezplačna, ti bo omogočila ogled posnetka, ki opisuje mesto Piran. Lahko pa si lahko pomagaš s spletom ali knjigami. V zvezi s tem reši naloge str. 43–45 (do vključno naloge 12).

S spoznavanjem te besedilne vrste bomo nadaljevali v naslednjem tednu.

II. TEMA

ŠTEVNIK – razlaga

1. To besedno vrsto že dobro poznaš, pa vendar se še vedno kdaj zatakne:

- Dati piko na koncu ali ne pri zapisovanju s števkami?
- Narediti presledek ali ne pri zapisovanju z besedo?

2. Zato bomo ponovili, kateri vrsti števnikov ločimo. V zvezek napišite naslov »Števník«, potem pa naslednjo razpredelnico:

Vrsta števnik	Vprašalnik	Primer pisanja z besedo in števko
GLAVNI	Koliko?	ena, sedemindvajset, tisoč tristo ena
		1 27 1301
VRSTILNI	Kateri?	prvi, sedemindvajseti, tisočtristoprvi
		1. 27. 1301.

❖ **Pravila za zapisovanje GLAVNIH števnikov:**

Pisanje s števko: pišemo brez pike.

Pisanje z besedo:

do sto pišemo skupaj	petinpetdeset
----------------------	---------------

Pri tem moramo biti pozorni, da izpišemo vse črke in da kakšne ne »pojemo«.

Tako je napačno npr.: petinpedeset šestinšesdeset

Stotice pišemo skupaj, a ločeno od ostalih besed.	dvesto, petsto, devetsto ...
---	------------------------------

103 pa bomo zapisali: sto tri

Tisočice in milijonice ... pišemo ločeno	Tisoč tristo sedeminsedemdeset Milijon sedemsto petnajst tisoč osemsto trinajst
--	--

❖ **Pravila za zapisovanje VRSTILNIH števnikov:**

Pisanje s števko: pišemo s piko

Trubar se je rodil 1508. leta.

Pisanje z besedo: pišemo vse skupaj

Trubar se je rodil tisočpetstoosmega leta.

Paziti je potrebno, da damo vrstilni števník v ustrezen sklon.

KDAJ ZAPISATI/REČI besedo EN ali EDEN?

Kadar stoji za števníkom samostalnik, pišemo EN.

samost.

Pred vrati stoji en človek.

Kadar NI samostalnika, pišemo EDEN.

Eden je prišel.

III. Rešitve 3. tedna

- Primerjava Prijatelja in Krjavlja

PRIMERJAVA PRIJATELJA IN KRJAVLJA		
	PRIJATELJ	KRJAVELJ
POLOŽAJ V DRUŽBI	upokojenec, kmet	vaški posebnež, berač
ČAS	sedanjost	preteklost
ZUNANJOST		
starost	je star (zgubana koža)	čez 60 let
obraz	– snežno beli lasje – živahne sive oči – brki čez usta – brada – raskava in zgubana koža	– nazaj viseče čelo – škili – zabuhlo lice
postava		– srednja velikost – životen
obleka		– raztrgana, pošita vojaška suknja – hlače prtenice do kolen – zelo izdelani čevlji
ostalo	– zamaščen klobuk s krajci zavihanimi navzdol – pipa	klobuk s širokimi krajci
ZNAČAJ	umirjen in pameten; natančen pri delu; prijazen ...	samozavesten, iznajdljiv ...
TEMA NJUNIH ZGODB	vojna + zajetje sovražnika (resnična)	vojna + uničenje hudiča (izmišljena)
ODNOS POSLUŠALCEV DO PRIPOVEDOVALCA ZGODBE (dečka – Prijatelj, možje v krčmi – Krjavelj)	– spoštovanje – imata ga rada – zanimanje za zgodbe	– malce posmehljiv/vzvišen – imajo ga radi – zanimanje za zgodbe

Preglednica je izpolnjena. Zdaj pa mi lahko pošljete besedila tudi tisti, ki jih niste mogli napisati, ker niste znali izpolniti preglednice.

- **Tone Pavček: Branje**

Brati pomeni početi podvige.

Brati je možno marsikaj.

*Recimo: grozdje in fige in knjige
in med brati še kaj.*

Brati je na moč enostavno.

Črke hrustaš kot zalogaj.

*Teže pa je, a tudi bolj slavno,
brati pravilno in hitro nazaj.*

A nazaj se daleč ne pride.

*Pravo branje le dalje in dalje gre
čez črke in pike, čez vrte in hribe
v Koromandijo ali še dlje.*

1. V pesmi je Pavček uporabil tri pomene besede brati. Katere?

- **BRATI BESEDILO**
- **NABIRATI**
- **VEČ BRATOV**

2. Ali se zdi pesniku branje nazaj smiselno? Zakaj?

Pesniku se branje nazaj ne zdi smiselno, ker pravi, da »nazaj se daleč ne pride.«

3. Pavček je v svojih pesmih večkrat uporabil besedo Koromandija? Napisana je z veliko začetnico. Ali misliš, da res obstaja oz. kaj predstavlja?

Koromandija po ljudskem izročilu predstavlja deželo, kjer je vsega dovolj, kjer je zelo dobro.

4. Kaj nam je s pesmijo hotel povedati o branju?

Povedati nam je hotel, da je branje nekaj pozitivnega, da napreduješ, če bereš, da te branje ponese v domišljijske svetove ...

5. Iz 1. kitice izpiši rimo, iz 3. pa poosebitev.

RIMA: podvige – knjige POOSEBITEV: Pravo branje le dalje in dalje gre

6. Besedi branje in potovanje poveži tako, da boš tvoril primero ali komparacijo.

npr. branje je zabavno kot čudežno potovanje

7. Izpisani verz dopolni z okrasnimi pridevki (npr. čez **radostne** črke in **pozabljene** pike, čez **pisane** vrte in **opustošene** hribe): »čez črke in pike, čez vrte in hribe«.

gl. primer

- **ŠKOFJA LOKA**

1. Besedilo je razdeljeno na 5 odstavkov, ki obravnavajo 6 različnih tem. K vsaki temi pripiši številko ustreznega odstavka.

TEMA	ODSTAVEK
LEGA KRAJA	1.
JAVNE ZGRADBE V KRAJU	4.
SESTAVA KRAJA	1.
ŠTEVILO PREBIVALCEV	3.
ZNAMENITOSTI	5.
GOSPODARSTVO	3.

2. Iz 1. odstavka besedila izpiši glagole (8 jih je) in ugotovi, kateri glagolski čas prevladuje.

Glagoli: leži, stoji, poteka, so, so živeli, stoji, je, se dvigata
Prevladuje sedanjik.

4. Odgovori na vprašanja v zvezi z besedilom o Škofji Loki.

a) Opiši razliko med Mestnim in Spodnjim trgom.

Na Mestnem trgu stojijo stare meščanske dvonadstropne hišami s kamnitimi okni in portali ter zanimivimi arkadnimi dvorišči, na Spodnjem trgu pa so so hiše enonadstropne in preprostejše, saj so tu živeli manj premožni prebivalci mesta.

b) Kaj v izhodiščnem besedilu pomeni beseda Pekel?

Pekel je ozek obokan prehod skozi katerega pridemo z Mestnega na Spodnji trg.

c) Čez katero reko pridemo v vas Puštal?

V vas Puštal pridemo čez Poljansko Soro.

č) Zakaj je Škofjeloški pasijon pomemben za Slovence in kje ga hranijo?

Škofjeloški pasijon je pomemben zato, ker je najstarejše v slovenščini zapisano dramsko besedilo. Hranijo ga v knjižnici kapucinskega samostana.

d) Koliko cerkva stoji v Škofji Loki? Naštej jih in zapiši, kateri dve sta bili zgrajeni skoraj istočasno.

V Škofji Loki stojijo 4 cerkve (Župnijska ali Šentjakobska, Nunska, Špitalska in Kapucinska cerkev). Skoraj istočasno sta bili zgrajeni Špitalska in Kapucinska cerkev.

e) Kaj v izhodiščnem besedilu pomeni besedna zveza Venerina pot?

Venerina pot je prireditve, ki se enkrat letno odvija v Škofji Loki in je posvečena srednjeveškim običajem, domačim obrtem ipd.

f) Kateri most moramo prečkati, če želimo priti s Spodnjega trga v novejši del mesta?

Prečkati moramo Lahov most.

g) Kje stoji Marijino znamenje in zakaj je bilo postavljeno?

Marijino znamenje stoji na Mestnem trgu. Postavljeno je bilo v zahvalo za rešitev pred kugo in ognjem.

5. V zvezek zapiši črke, ki stojijo pred pravilnimi trditvami o izhodiščnem besedilu.

- B Prebivalci Škofje Loke se ukvarjajo z industrijo, obrtjo, s turizmom, kmetijstvom, trgovino in z gostinstvom.
- C V Škofji Loki se združita Poljanska in Selška Sora.
- Č V Škofji Loki nimajo bolnišnice, imajo pa zdravstveni dom.

6. Iz zadnjega odstavka izhodiščnega besedila izpiši:

- a) podpomenko besede BOLEZEN – **kuga**
- b) sopomenko besede ZGRADBA – **stavba**
- c) protipomenko besede ZGORNJI – **Spodnji**

7. Iz spodnjih povedi izpiši osebne zaimke in jim določi osebo, število, spol in nanašalnico (besedo, na katero se nanaša).

Bogata in mogočna Kašča je v preteklosti tvorila del mestnega obzidja. V njej so imeli zemljiški gospodje spravljene dajatve tlačanov, predvsem žito, ki so ga pridelali na Sorškem polju.

njej: 3. os., ed., ž. sp., kašča

ga: 3. os., ed., m. sp. žito

8. Iz zadnje povedi besedila o Škofji Loki izpiši stopnjevani pridevnik. Določi mu spol, sklon, število in stopnjo. Pripiši mu še preostali dve stopnji.

najstarejše: sr. sp., ed. tož., presežnik

OSNOVNIK: staro

PRIMERNIK: starejše

9. Iz spodnjih povedi izpiši samostalnike (10 jih je) in jim določi spol, število in sklon.

V stavbi poleg cerkve je bila prva mestna šola, o čemer priča kamnita plošča na pročelju. S trga pred cerkvijo vodi ozka ulica proti več kot 600 let staremu Kamnitemu ali Kapucinskemu mostu.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
stavbi	ž.	ed.	mest.
cerkve	ž.	ed.	rod.
šola	ž.	ed.	im.
plošča	ž.	ed.	im.
pročelju	s.	ed.	mest.

trga	m.	ed.	rod.
cerkvijo	ž.	ed.	or.
ulica	ž.	ed.	im.
let	s.	mn.	rod.
mostu	m.	ed.	daj.

10. Glagole v oklepajih postavi v pravilno obliko.

Jutri **bom napisal/-a** seznam nalog, ki jih moram narediti. Včeraj **sta bili** Maja in Mojca v kinu. Peter in njegovi sošolci vsak dan **igrajo** košarko. Moja mama in sestra vsak večer **bereta** knjige, oče in brat pa **gledata** filme.

11. Izberi nedoločnik ali namenilnik.

Včeraj sem šel **pogledat**, če imajo v trgovini kaj kvasa. Vsak dan moram **rešiti** veliko različnih nalog. Pojem veliko sadja, ker hočem **ostati** zdrav. Oče se je odpeljal **pogledat**, če je na naši njivi še kaj motovilca.